

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова державної екзаменаційної
комісії

генерал-майор

“23” 12

2013 р.

Код 26605210

І.М. ЧУБЕНКО
2013 р.

КРИТЕРІЇ

оцінювання теоретичних знань і практичних навичок курсантів п'ятого курсу
Військового інституту Київського національного університету імені Тараса
Шевченка при складанні комплексного державного екзамену та захисті
дипломної роботи

Спеціальність: 7.03020401 Міжнародна інформація
Спеціалізація: Розвідувально-інформаційне забезпечення (за мовами)
діяльності військ (сил)

Начальник Військового інституту
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

генерал-майор В.В. БАЛАБІН

“17” 12 2013 р.

Розглянуто та ухвалено на засіданні
Вченої ради Військового інституту
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

Протокол № 4 від 19.12. 2013 р.

Київ – 2013 р.

1. Загальні положення

Підставою для визначення оцінки на комплексному державному екзамені є рівень засвоєння курсантом теоретичного матеріалу та опрацювання певного кола практичних завдань, передбачених навчальною програмою у Військовому інституті, з урахуванням результатів його роботи на протязі всього періоду навчання (підсумкові оцінки на семестрових екзаменах, результати проходження військового стажування) і здатність виконувати службові обов'язки та типові завдання діяльності на відповідних посадах.

2. Загальна методика визначення оцінки при складанні комплексного державного екзамену

Індивідуальна оцінка курсанту визначається за чотирибальною шкалою “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”, крім того підсумкова оцінка виставляється в балах у відповідну графу Екзаменаційної відомості. Підсумкові бали розраховуються за шкалою коефіцієнтів (Таблиця 1).

Таблиця 1

<i>100-бальна шкала</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
<i>90 – 100</i>	5	відмінно
<i>75 – 89</i>	4	добре
<i>60 – 74</i>	3	задовільно
<i>1 – 59</i>	2	незадовільно

Оцінка “**відмінно**” виставляється, якщо курсант глибоко і всебічно засвоїв навчальний матеріал, передбачений програмою, при цьому він повинен **знати:**

теоретичні положення дисциплін, що виносяться на комплексний державний екзамен;

керівні документи та їх вимоги у повному обсязі;

систему взаємодії з військовими структурами, органами військового управління та виконавчої влади, підприємствами, організаціями, установами різних форм власності, засобами масової інформації та інформаційними структурами щодо підготовки проведення інформаційно-психологічних операцій (ІПсО);

форми, прийоми та способи інформаційно-психологічної протидії (ІПсП);

перелік та порядок виконання службових обов'язків, що відповідають рівню підготовки за спеціалізацією “Розвідувально-інформаційного забезпечення”, кваліфікацією “Інформаційний аналітик-міжнародник, перекладач іноземної мови, офіцер військового управління тактичного рівня”.

Уміти:

застосовувати на практиці вимоги керівних документів щодо підготовки та ведення ІПсО;

виявляти ознаки ведення ІІсО проти України;
вести роботу щодо збору, обробки та аналізу розвідувальної інформації на іноземних мовах із застосуванням комп'ютерних систем;
оформляти документи згідно вимогами штабної культури та нормативів службового діловодства;
розробляти інформаційно-аналітичні документи щодо застосування ЗС України з питань ІІсО;
розробляти матеріали інформаційно-психологічного впливу на іноземних мовах;
володіти основами застосування технологій масових комунікацій, основними формами та способами здійснення інформаційно-психологічного впливу із використанням радіотелевізійної та комп'ютерної техніки, засобів усної та друкованої пропаганди;
володіти методологією оцінки соціальних верств населення, національних меншин, етнічних груп, релігійних конфесій, впливових організацій, політичних партій та рухів;
організувати взаємодію з військовими та державними органами управління в інтересах ІІсО;
користуватися технічними засобами навчання, довідковою літературою;
організувати та проводити військово-наукову та виховну роботу;
практично здійснювати усний послідовний і письмовий переклад текстів військового, суспільно-політичного, ділового та інформаційного характеру з однієї мови на іншу;
аналізувати, обробляти і правильно оформлювати бойові, довідкові та інформаційні документи збройних сил країн, мова яких вивчається;
практично здійснювати двохсторонній переклад під час допиту військовополоненого (опитування місцевих жителів і перебіжчиків);
Оцінка **“добре”** виставляється, якщо:
матеріал викладено неповно;
при викладенні теоретичних питань або при виконанні практичних завдань були допущені незначні помилки, які суттєво не вплинули на правильність відповіді.
Оцінка **“задовільно”** виставляється, якщо:
матеріал викладено недостатньо повно;
при виконанні практичних завдань були допущені значні помилки, які суттєво вплинули на правильність відповіді;
курсант недостатньо повно знає і не застосовує теоретичні знання.
Оцінка **“незадовільно”** виставляється, якщо курсант у повному обсязі не виконав вимоги на оцінку **“задовільно”**.

3. Критерії визначення оцінки за завдання комплексного державного екзамену

3.1 При визначенні оцінки за виконання завдань з дисциплін: “Д-1”, “Д-2”, “Сугестивні технології маніпулятивного впливу”, “Математичне моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах”, “Інформаційні війни в міжнародних відносинах” визначено такі види помилок та їх якісні

показники (Таблиця 2).

Таблиця 2

Вид помилки	Якісний показник (кількість повних помилок)
Повне перекручення змісту	1
Пропуск ключової інформації	1
Часткове перекручення змісту	1/2
Порушення вимог штабної культури	1/3
Граматична	1/2
Лексична	1/2
Орфографічна	1/3
Стилістична	1/3

3.2 При визначенні оцінки за виконання завдань з дисциплін: “Д-1”, “Д-2”, “Сугестивні технології маніпулятивного впливу”, “Математичне моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах”, “Інформаційні війни в міжнародних відносинах” враховується загальна кількість повних помилок по кожній дисципліні (Таблиця 3).

Таблиця 3

1 (одна повна помилка)	оцінка “відмінно”
2 (дві повні помилки)	оцінка “добре”
3 (три повні помилки)	оцінка “задовільно”
4 (чотири повні помилки)	оцінка “незадовільно”

3.3 При отриманні незадовільної оцінки з дисциплін: “Д-1”, “Д-2”, “Сугестивні технології маніпулятивного впливу”, “Математичне моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах”, “Інформаційні війни в міжнародних відносинах” курсант отримує загальну оцінку “незадовільно”.

3.4 Під час перевірки знань та навичок з дисциплін “Д-1”, “Д-2”, “Сугестивні технології маніпулятивного впливу”, “Математичне моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах”, “Інформаційні війни в міжнародних відносинах” курсантам оголошується не оцінка за вид роботи, а кількість і види помилок за видами роботи.

3.5 Підсумкова оцінка за комплексний державний екзамен виводиться з оцінок за дисциплін “Д-1”, “Д-2”, “Сугестивні технології маніпулятивного впливу”, “Математичне моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах”, “Інформаційні війни в міжнародних відносинах” у вигляді середньоарифметичного показника.

3.6 Підсумкові оцінки за комплексний державний екзамен затверджуються Головою ДЕК та оголошуються курсантам перед строем.

4. Критерії до оцінювання курсантів п'ятого курсу Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка при захисті дипломної роботи

4.1 Загальні положення

Дипломна робота є заключним етапом навчання курсантів за програмою освітньо-професійного рівня “спеціаліст” у Військовому інституті Київського національного університету імені Тараса Шевченка та в Інституті міжнародних відносин. Вона є важливою частиною навчального процесу, від якості та рівня якої у великій мірі залежить виконання головного завдання університетської освіти – підготовки всебічно освічених і висококваліфікованих спеціалістів, які успішно володіють навичками самостійної науково-дослідної роботи в обраній ними галузі знань.

До захисту дипломних робіт допускаються курсанти, які одержали за виконану роботу відгук наукового керівника, позитивну рецензію рецензента та рішенням кафедри інформаційно-психологічного протидіювання були допущені до захисту на ДЕК. Захист дипломних робіт здійснюється на відкритому засіданні ДЕК. На захисті мають бути присутніми члени ДЕК, рецензенти та наукові керівники дипломних робіт, а також всі бажаючі, оскільки захист є відкритим.

4.2 Загальна методика визначення оцінки під час захисту дипломної роботи

4.2.1 Індивідуальна оцінка курсанту виставляється за чотирибальною шкалою “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”. крім того підсумкова оцінка виставляється в балах у відповідну графу Екзаменаційної відомості. Підсумкова кількість балів розраховується за шкалою коефіцієнтів (Таблиця 4).

Таблиця 4

<i>100-бальна шкала</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
<i>90 – 100</i>	5	відмінно
<i>75 – 89</i>	4	добре
<i>60 – 74</i>	3	задовільно
<i>1 – 59</i>	2	незадовільно

4.2.2. Офіційний захист дипломної роботи на ДЕК вимагає від курсанта уміння стисло й чітко викласти суть проблеми, бути готовим відповісти на запитання чи зауваження членів комісії. Захист дипломної роботи на ДЕК є перевіркою загального розвитку і наукової підготовки випускника.

Підставою для визначення оцінки за захист дипломних робіт є рівень розуміння курсантом предмета та завдань дослідження, вкладену в виконання дипломної роботи працю; обґрунтованість, наукове значення, ступінь оригінальності й практичного застосування одержаних результатів, якість оформлення роботи, уміння курсанта стисло викласти суть завдання, дати чіткі й аргументовані відповіді на поставлені запитання, урахування результатів його роботи протягом усього періоду навчання.

4.2.3 При оцінюванні дипломної роботи члени ДЕК керуються такими критеріями:

- повнота розкриття теми дипломної роботи, досягнення мети дослідження;
- зміст дипломної роботи;
- відгук керівника;
- оцінка роботи рецензентом;
- наявність за темою дипломної роботи опублікованих статей, доповідей, тез конференції тощо;
- якість доповіді під час захисту (уміння чітко, стисло, голосно та граматично правильною мовою викласти суть роботи; зробити вірні висновки, уміння курсанта дотримуватися регламенту);
- уміння чітко, лаконічно й стисло відповідати на поставлені запитання по темі дипломної роботи;
- вміння відстоювати свою позицію, вести наукову дискусію;
- якісне оформлення дипломної роботи.

4.3 Критерії виставлення оцінки (балів) за захист дипломної роботи

4.3.1 Оцінка **“відмінно”** виставляється, якщо курсант упродовж 10 хвилин свого виступу доповідає:

- про основні результати проведеного дослідження;
- обґрунтовує актуальність дослідженої теми, визначає предмет, об’єкт мету та завдання дослідження;
- формулює свої вихідні теоретичні положення, зупиняється на основних висновках за результатами дослідження;
- представляє рекомендації практичного застосування матеріалів роботи і визначає перспективу подальших досліджень.

Доповідь повинна бути проголошена голосно, граматично правильною мовою, чітким, упевненим голосом. Щоб не втрачати контакт з аудиторією, читати з аркуша не рекомендується.

Крім того, слухач чітко, по суті, коротко та конкретно відповідає на поставлені запитання членів ДЕК та отримав попередню оцінку рецензента **“відмінно”** чи **“добре”**.

4.3.2 Оцінка **“добре”** виставляється, якщо:

- матеріал викладено неповно;
- при викладенні кваліфікаційних ознак дипломної роботи були допущені незначні помилки, які суттєво не вплинули на основні результати проведеного дослідження або правильність доповіді;
- доповідь побудована та проголошена не чітко;
- відповіді на поставлені запитання за темою дипломної роботи не повні;
- допущені незначні помилки в оформленні дипломної роботи;
- попередня оцінка рецензента **“відмінно”** та **“добре”**.

4.3.3 Оцінка **“задовільно”** виставляється, якщо:

- не виконане одне з поставлених завдань дослідження;
- при викладенні вихідних теоретичних положень були допущені значні помилки, які суттєво вплинули на основні результати проведеного

дослідження або правильність доповіді;

- курсант недостатньо повно знає та не застосовує теоретичні знання;
- доповідь побудована так, що повністю не розкриває теми дипломної роботи, ступінь досягнення мети та цілей дослідження;
- слухач відповідає на поставлені запитання за темою дипломної роботи не по суті;

- допущені значні помилки у оформленні дипломної роботи;
- попередня оцінка рецензента “задовільно”.

4.3.4 Оцінка “незадовільно” виставляється, якщо:

- курсант у повному обсязі не виконав вимоги на оцінку “задовільно”.

4.3.5 Після закінчення захисту дипломної роботи слухачем Голова підкомісії та члени ДЕК обговорюють попередню оцінку роботи, яка захищається. Далі Голова підкомісії надає заключне слово слухачу для подяки рецензенту, членам ДЕК і всім присутнім за увагу до його наукової праці.

4.3.6 Підсумкові оцінки за захист дипломних робіт затверджуються Головою ДЕК та оголошуються курсантам перед строем.

4.3.7 Максимальна кількість балів за захист дипломної роботи складає 100 балів.

4.3.8 На загальну кількість балів набраних слухачем за захист дипломної роботи впливають такі критерії та їх якісні показники (Таблиця 5).

Таблиця 5

Вид помилки	Якісний показник (кількість повних помилок)
Повнота розкриття теми дипломної роботи, досягнення мети дослідження:	
тема дипломної роботи розкрита частково мета та завдання дослідження реалізовані не повністю	5 5
актуальність та новизна роботи (<i>актуальність тема необгрунтована; наукова новизна одержаних результатів розкрита частково, соціальна значущість викликає сумніви</i>)	3
об’єкт та предмет дослідження (<i>курсант плутає визначення об’єкту та предмету дослідження; об’єкт та предмет дослідження сформульовані невірно</i>)	3
практична цінність (<i>практичне значення дослідження не вказано або рекомендації до їх використання суперечливі</i>)	3
Зміст дипломної роботи:	
матеріал викладено неповно або частково невірно	4
допущені значні помилки, які суттєво вплинули на повноту висвітлення власних результатів дослідження	3
доповідь побудована так, що повністю не розкриває теми дипломної роботи, ступінь	3

досягнення мети та цілей дослідження	
допущені незначні помилки, які суттєво не вплинули на основні результати проведеного дослідження або правильність доповіді	2
відсутні висновки отриманих результатів або сформульовані невірно	3
висновки отриманих результатів не розкривають або частково підтверджують сутність вирішення поставлених завдань дослідження	2
Відгук керівника: курсант не продемонстрував достатньої самостійності, ініціативи, працездатності; вміння долати труднощі та нахилу до наукового дослідження	3
курсант постійно порушував графік написання дипломної роботи	5
курсант частково порушував графік написання дипломної роботи	2
Оцінка роботи рецензентом: дипломна робота оцінена на “відмінно”	+3
дипломна робота оцінена на “добре”	+2
дипломна робота оцінена на “задовільно”	+1
Наявність за темою дипломної роботи опублікованих статей, доповідей, тез конференції тощо: відсутні опубліковані статі, доповіді, або тези конференції за темою дипломної роботи	2
Якість доповіді при захисті дипломної роботи: доповідь побудована так, що повністю не розкриває теми дипломної роботи, ступінь досягнення мети та цілей дослідження	3
доповідь побудована та проголошена не чітко, курсант занадто поспішає та ковтає слова, наявні граматичні помилки	2
курсант не впевнений у своїх ствердженнях, помітна плутанина та не визначеність у поглядах	2
курсант не вклався у визначений регламент	2
Уміння чітко, лаконічно й стисло відповідати на запитання по темі дипломної роботи:	
курсант відповідає на поставлені запитання за темою дипломної роботи не по суті	2
відповіді на поставлені запитання за темою дипломної роботи не повні	1
Вміння відстоювати свою позицію, вести наукову дискусію:	

курсант легко погоджується з зауваженнями, не намагається частково їх відхилити, пояснивши свою думку	2
Якісне оформлення дипломної роботи: допущені значні помилки у оформленні дипломної роботи (<i>невірно оформлені додатки, неправильно вказані бібліографічні джерела, порушені правила оформлення посилань та цитування, відсутні назви структурних частин роботи, не дотриманні границі, робота подана без твердої палітурки</i>)	3
допущені незначні помилки в оформленні дипломної роботи (<i>наявні помилки, описки або графічні неточності; щільність тексту неоднакова</i>)	2
стиль наукового викладу не завжди дотриманий	2
обсяг роботи та логічність її структури не дотриманні	2

4.3.9 Для визначення кількості балів набраних курсантом за захист дипломної роботи враховується загальна кількість помилок відповідно до Таблиці 5 яка віднімається від максимальної кількості балів (усього 100 балів). Наприклад: загальна кількість помилок складає 26 балів. Кількості балів набраних слухачем буде складатиме: $100 - 26 = 74$ бала.

4.3.10. Підсумкові оцінки та кількість балів за 100-бальною шкалою за захист дипломної роботи затверджуються Головою ДЕК та оголошуються курсантам перед строем.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри зарубіжної воєнної інформації, протокол № 6 від 12.11.2013

Начальник кафедри зарубіжної воєнної інформації

Я.М. ЖАРКОВ

12.11.2013

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої ради військового гуманітарно-лінгвістичного факультету, протокол № 4 від 17.12.2013

Начальник військового гуманітарно-лінгвістичного факультету

Ю.В. ДУЛІЧ

полковник
17.12.2013